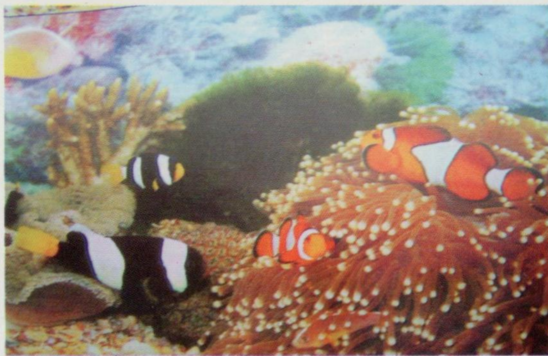
การเลี้ยงปลาสวยงามได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงภายในครอบครัว ตามห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร โรงแรม สถานที่ราชการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากตู้ปลาสวยงาม จะสร้างความสวยงาม ความเพลิดเพลินให้แก่ผู้พบเห็น การเลี้ยงปลาทะเลเป็นสิ่งที่ไม่ยากเหมือนแต่ก่อน การเลี้ยงปลาทะเลสวยงามจึงขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากปลาทะเลจะมีความสวยงามตามธรรมชาติ เมื่อนึกถึงปลาทะเลสวยงาม คนส่วนใหญ่จะนึกถึงปลาการ์ตูนเป็นลำดับต้น ๆ เนื่องจากปลาการ์ตูนเป็นปลาที่มีสีสรร สวยงาม น่ารัก เชื่องง่ายประกอบกับช่วงที่ผ่านมามีภาพยนตร์เรื่อง FindingNemo ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับปลาการ์ตูนส้มขาว ยิ่งเป็นการปลุกกระแสการเลี้ยงปลาทะเลมากขึ้นโดยเฉพาะปลาการ์ตูน

ปลาการ์ตูนกับดอกไม้ทะเลมักจะเคียงคู่กันเสมอ แต่ปลาการ์ตูนสามารถเลี้ยงได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ดอกไม้ทะเลในการดำรงชีวิต การจัดตู้ปลาทะเลควรจะใช้ปะการังเทียมเพราะนอกจากจะสวยงามเหมือนปะการังของจริงในธรรมชาติแล้วยังเป็นการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญอย่างยิ่งคือไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจาก **การมีปะการังหรือดอกไม้ทะเลไว้ในครอบครองถือเป็นการทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ**

มีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งกระบี่

โทรศัพท์/โทรสาร 0-7569-5150

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง

โทรศัพท์/โทรสาร. 0-3865-3741

ปลาการ์ตูน

Anemonefish

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

ม.2 ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง 21160 โทรศัพท์/โทรสาร 0-3865-3741

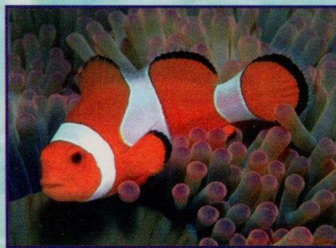
http://www.fisheries.go.th/mf-emdec

ปลาการ์ตูน เป็นปลาในครอบครัวปลาสลิดหิน (Family Pomacentridae) มีสีสันและลวดลายสวยงาม สะดุดตา ดังนั้นจึงมักจะพบเห็นปลาการ์ตูนในสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หรือตู้เลี้ยงปลาทะเลทั่วๆ ไป ปลาการ์ตูนเป็นปลาที่อาศัยอยู่ในแนวปะการังมีขนาดเฉลี่ย 8-15 ซ.ม. โดยอยู่ร่วมกันดอกไม้ทะเล ปลาการ์ตูนจะอยู่กันเป็นครอบครัว โดยตัวใหญ่สุดจะเป็นตัวเมียและตัวรองลงมาเป็นตัวผู้พวกเขามีพฤติกรรมที่น่าสนใจ เช่น เมื่อปลาการ์ตูนตัวเมียตาย ปลาการ์ตูนตัวผู้จะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และเปลี่ยนเพศเป็นตัวเมียในขณะเดียวกันตัวผู้อีกตัวหนึ่งก็จะเจริญเติบโตเพื่อมาเป็นคู่ของมันด้วย วิธีการนี้ทำให้ปลาการ์ตูนสามารถสืบพันธุ์ต่อไปได้ แต่เมื่อปลาการ์ตูนเปลี่ยนเพศเป็นเพศเมียแล้ว จะไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเพศผู้ได้อีก

ปลาการ์ตูนทั่วโลกมีอยู่ 28 ชนิด ชนิดที่พบในประเทศไทยมีทั้งหมด 7 ชนิด พบในฝั่งทะเลอันดามัน 5 ชนิด ได้แก่ ปลาการ์ตูนส้มขาว ปลาการ์ตูนลายปล้องหรือการ์ตูนบั้งขาว ปลาการ์ตูนลายปล้องหางเหลือง หรือปลาการ์ตูนซีบ ปลาการ์ตูนดำ-แดง หรือปลาการ์ตูนปานดำ และปลาการ์ตูนอินเดียน และที่พบในอ่าวไทยอีก 2 ชนิด ได้แก่ ปลาการ์ตูนอานม้า และปลาการ์ตูนอินเดียนแดง

กรมประมง สามารถเพาะพันธุ์ปลาการ์ตูนได้ 10 ชนิด ได้แก่

ปลาการ์ตูนส้มขาว
Clown anemonefish
Amphiprion ocellaris
(Cuvier, 1830)

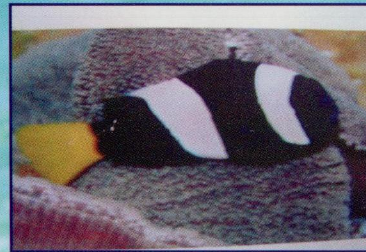

ลำตัวมีสีส้มเข้ม มีแถบสีขาว 3 แถบ พาดบริเวณส่วนหัวลำตัว และบริเวณหางขอบของแถบสีขาวเป็นสีดำ ขอบนอกของครีบเป็นสีขาว และขอบในเป็นสีดำ อาศัยในที่ลึกตั้งแต่ 1-15 เมตร ขนาดตัวโตที่สุดประมาณ 10 ซ.ม. อาศัยอยู่เป็นครอบครัวใหญ่ ในดอกไม้ทะเลแต่ละกอ อาจพบปลาการ์ตูนชนิดนี้อยู่ด้วยกัน 6-8 ตัว

ปลาการ์ตูนลายปล้อง
Clark's anemonefish
Amphiprion clarkii
(Bennett, 1830)

ลำตัวมีสีดำเข้ม ส่วนหน้าครีบอกและหางมีสีเหลืองทอง มีแถบขาว 3 แถบ ตรงส่วนหัว ลำตัว และโคนหาง ปลาชนิดนี้มีความผันแปรของสีสูง มีไม่ต่ำกว่า 8 รูปแบบ จัดเป็นปลาการ์ตูนที่ใหญ่ที่สุดในเมืองไทย ขนาดโตที่สุดประมาณ 15 ซ.ม. อาศัยอยู่ร่วมกับดอกไม้ทะเลได้หลายชนิด บางครั้งเป็นชนิดที่พบตามพื้นทราย

ปลาการ์ตูนลายปล้องหางเหลือง
Sebae anemonefish
Amphiprion sebae
(Bleeker, 1853)

ลำตัวมีสีดำ ส่วนหางมีสีเหลือง มีแถบขาว 2 แถบ แถบแรกพาดอยู่บริเวณหลังตา อีกแถบพาดผ่านท้องขึ้นมายังครีบหลังเป็นชนิดที่หายากพบเฉพาะฝั่งอันดามันในที่ลึกตั้งแต่ 2-25 เมตร ขนาดโตที่สุดประมาณ14 ซ.ม. มักอยู่เป็นคู่กับลูกเล็กๆ 3-4 ตัว มีนิสัยดุร้ายกับปลาอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว

ปลาการ์ตูนอานม้า
Saddleback anemonefish
Amphiprion polymnus
(Linnaeus, 1758)

ลำตัวมีสีน้ำตาลอมดำ มีแถบขาว 2 แถบ แถบแรกอยู่หลังตา อีกแถบเริ่มบริเวณกลางลำตัวเป็นแถบโค้งพาดเฉียงขึ้นไปที่ครีบหลัง ลักษณะคล้ายอานม้า พบในที่ลึกตั้งแต่ 2-30 เมตร ขนาดโตที่สุดประมาณ 12 เซนติเมตร อยู่กับดอกไม้ทะเลชนิดที่ฝังตัวอยู่ตามพื้นทรายพบเฉพาะในอ่าวไทย

ปลาการ์ตูนอินเดียน

Yellow skunk anemonefish

Amphiprion akallopisos

(Bleeker, 1853)

ลำตัวมีสีเนื้ออมเหลืองทองอมชมพู มีแถบขาวเล็กๆ พาดผ่านบริเวณหลังตั้งแต่ปลายจมูกจนจรดครีบหาง อาศัยในที่ลึกตั้งแต่ 3-25 เมตรขนาดโตที่สุดประมาณ 10-11 ซ.ม. อยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ คล้ายปลาการ์ตูนส้มขาว พบได้บ่อยทางฝั่งอันดามัน ส่วนอ่าวไทยที่เกาะโลซิน จังหวัดนราธิวาส

ปลาการ์ตูนอินเดียนแดง

Pink skunk anemonefish

Amphiprion perideraion

(Bleeker, 1855)

ลำตัวมีสีชมพูอมเหลือง มีแถบสีขาวพาดบริเวณโคนครีบหลังตามความยาวลำตัวตั้งแต่หัวจรดหาง และมีแถบสีขาวอีก 1 แถบพาดขวางลำตัวบริเวณหลังตา ขนาดโตเต็มที่ประมาณ 10 ซ.ม. อาศัยอยู่กับดอกไม้ทะเลได้หลายชนิด อาศัยอยู่ตามแนวปะการังทั่วไปประเทศไทย พบได้เฉพาะในอ่าวไทย

ปลาการ์ตูนแดงดำ

Red saddleback anemonefish

Amphiprion ephippium

(Bloch, 1790)

ปลาเต็มวัยลำตัวสีส้มแดงและมีปื้นสีดำขนาดใหญ่บริเวณหลังส่วน ปลาวัยรุ่นจะยังไม่มีปื้นสีดำ และจะมีแถบสีขาวพาดขวางลำตัวบริเวณหลังตา ขนาดโตเต็มที่ประมาณ 12 ซ.ม. อาศัยอยู่ตามแนวปะการังชายฝั่งที่เป็นพื้นทรายหรือตามส่วนลาดชันของแนวปะการังพบทางฝั่งทะเลอันดามัน

พันธุ์ปลาการ์ตูนที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ปลาการ์ตูนมะเขือเทศ

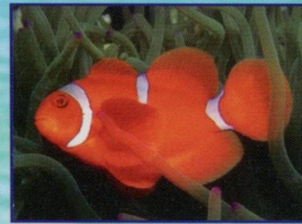
Tomato anemonefish

Amphiprion frenatus

(Brevoort, 1856)

ปลาเต็มวัยลำตัวมีสีดำอมแดง ครีบทุกครีมมีสีแดง มีแถบสีขาว 1 แถบ พาดขวางบริเวณหลังตา ปลาขนาดเล็กจะมีลำตัวและครีบเป็นสีแดง มีแถบสีขาวพาดขวางลำตัว 3 แถบ บริเวณหลังตาตอนกลางของลำตัว และโคนหาง ในปลาวัยรุ่นแถบสีขาวที่โคนหางจะหายไป ขนาดโตเต็มที่ประมาณ12 ซ.ม. อาศัยอยู่รอบนอกของแนวปะการัง

ปลาการ์ตูนแก้มหนาม

Spine-cheek anemonefish

Premnas biaculeatus

(Blocht, 1790)

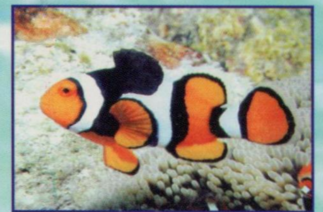
ปลาการ์ตูนแก้มหนาม หรือ การ์ตูนทอง หรือการ์ตูนแดงเป็นปลาชนิดเดียวกัน ลำตัวมีสีส้มแดง เมื่ออายุมากขึ้นสีจะแดงมากขึ้นจนเป็นสีแดงเข้มอมดำลำตัวมีแถบสีขาวพาดขวางลำตัว 3 แถบ บริเวณหลังตา กลางลำตัว และโคนหางลักษณะเด่นของปลาชนิดนี้คือมีหนามแหลมบริเวณใต้ตา ขนาดโตเต็มที่ประมาณ 16 ซ.ม. พบได้ตามรอบนอกของแนวปะการัง และส่วนที่เป็นแนวปะการังลาดชัน

ปลาการ์ตูนเพอร์คูลา

Percula anemonefish

Amphiprion percula

(Blocht, 1790)

มีลักษณะคล้ายปลาการ์ตูนส้มขาวอย่างมาก ลำตัวสีส้มแต่จะเข้มจัดกว่าปลาการ์ตูนส้มขาว และมีแถบสีขาวพาดผ่านลำตัว 3 แถบ บริเวณหลังตา กลางลำตัวและคอดหาง ระหว่างแถบสีขาวกับสีส้มพื้นลำตัวจะมีสีดำคั่นกว้างกว่าที่พบในปลาการ์ตูนส้มขาว

การเลี้ยงปลาการ์ตูน

ตู้เลี้ยงปลา อาจเป็นตู้กระจกหรือตู้ที่ทำจากอะคริลิกใส ขนาดของตู้ขึ้นกับ ชนิดพันธ์ปลา ขนาด และปริมาณปลาที่จะเลี้ยง สำหรับหลอดไฟแสงสว่างที่ใช้กับตู้ปลานั้น เช่น หลอดฟูลออเรสเซนท์ หรือหลอดเมทัลฮาไลท์ การจัดตกแต่งตู้ปลาทะเลในปัจจุบันมีการนำปะการังเทียม ซึ่งทำจากเรซิ่นมาใช้ในการจัดตู้ปลาค่อนข้างมาก และใช้ต้นไม้น้ำขนาดเล็กตามธรรมชาติหรือสาหร่ายต่างๆ (พืชน้ำเค็ม) แทนดอกไม้ทะเล

น้ำเค็ม (น้ำทะเล) ที่ใช้เลี้ยงปลา มี 2 แหล่ง คือ

1. น้ำเค็มธรรมชาติ ต้องมีความเค็มประมาณ 25-35 ppt ข้อควรระวังในการเก็บน้ำทะเล ต้องไม่ใช้น้ำชายหาด ต้องออกไปเก็บห่างจากชายฝั่ง เพื่อป้องกันน้ำที่ไม่สะอาดจากสิ่งแวดล้อมชายฝั่ง นำน้ำทะเลขึ้นมากรอง หรือปล่อยให้ตกตะกอนจนใส และอาจมีการฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน ความเข้มข้น 5-10 ppm ทิ้งไว้จนคลอรีนสลายตัว (ประมาณ 3-5 วัน) จึงนำมาใช้

2. น้ำทะเลสังเคราะห์ เป็นเกลือที่ผสมเสร็จแล้วตามหลักเคมี สามารถใช้ผสมกับน้ำจืดตามอัตราส่วนที่แนะนำไว้ข้างฉลาก

ระบบอากาศ การให้อากาศต้องเพียงพอและเหมาะสมเพราะระบบการให้อากาศ นอกจากเพื่อการดำรงชีพของปลาแล้วยังเป็นการรักษาระบบสมดุลในตู้ปลาอีกด้วย

ระบบกรอง จะใช้ระบบกรองในตู้หรือนอกตู้ก็ได้ เพื่อกำจัดตะกอนแขวนลอยในน้ำที่ปลาขับถ่ายออกมา รวมทั้งเศษอาหารที่ปลากินไม่หมดจะเกิดเป็นแก๊สแอมโมเนีย โดยเป็นอันตรายต่อปลาทำให้ปลาอ่อนแอติดเชื้อโรค และอาจตายได้ ตู้กรองที่นิยมใช้ในปัจจุบันเป็นแบบกรองนอกตู้

พันธุ์ปลา ควรซื้อพันธุ์ปลาที่ได้จากการเพาะเลี้ยง เนื่องจากปลาสามารถปรับตัวอยู่ในที่กักขังได้ดีกว่าปลาธรรมชาติและสามารถฝึกให้ยอมรับอาหารได้ง่าย พันธุ์ปลาสามารถหาซื้อได้ตามตลาดขายปลาทั่วไป หรือตามสถานี, ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งในเขตจังหวัดต่างๆ ที่มีการเพาะพันธุ์ปลาการ์ตูนขาย

อาหาร ใช้อาหารเม็ดสำหรับเลี้ยงปลาทะเล อาหารแช่แข็ง (อาร์ทีเมีย ไรแดง หนอนแดง) เนื้อปลา หรือเนื้อกุ้งสด เป็นต้น ให้กินจนอิ่มวันละครั้ง การควบคุมปริมาณอาหารและและการจัดการ คุณภาพน้ำภายในตู้มีความสำคัญมาก ถ้าให้อาหารมากเกินไปจนเหลือค้างในตู้น้ำจะเน่าเสีย เป็นสาเหตุทำให้ปลาตายได้

การเปลี่ยนถ่ายน้ำ สำหรับระบบเปิดควรจะถ่าย 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ (ไม่ต้องนำปลาออกจากตู้) ครั้งละ 70-80% โดยใช้วิธีกาลักน้ำพร้อมกับทำความสะอาดบริเวณด้านข้างตู้ ล้างทรายในตู้เดือนละ 1 ครั้ง โดยการนำปลาออกจากตู้ก่อนทำการล้าง ส่วนตู้ที่เป็นระบบปิดควรเปลี่ยนน้ำ 10-20% ทุกเดือน ทั้งนี้ต้องมีความรู้เรื่องคุณภาพน้ำ เช่น ความเค็ม ความเป็นกรดด่าง(pH) แอมโมเนีย และไนไทรต์ เป็นต้น

1. ห้ามมิให้ผู้ใดล่า (มาตรา16)

2. ห้ามมิให้ผู้ใดเพาะพันธุ์ (มาตรา 18)

3. ห้ามมิให้ผู้ใดครอบครอง (มาตรา 19)

4. ห้ามมิให้ผู้ใดค้า (มาตรา 20)

5. ห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน (มาตรา 20 มาตรา 24)

6. ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้าย (มาตรา 28)

โปรดสอบถามรายละเอียด
สัตว์น้ำสงวนและคุ้มครองได้ที่
สำนักบริหารจัดการด้านการประมง
ส่วนตรวจการค้าสัตว์น้ำ
โทร. 0 2561 4690
หรือสำนักงานประมงจังหวัดทุกแห่ง

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง
โทร. 0-3865-3741

- ผู้ฝ่าฝืนมาตรา 18 มาตรา 23 วรรคสองต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งปรับทั้งจำ
- ผู้ฝ่าฝืนมาตรา 28 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

สัตว์น้ำสงวน

และ

คุ้มครอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล
อ่าวไทยฝั่งตะวันออก
EASTERN MARINE FISHERIES RESEARCH AND DEVELOPMENT CENTER

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
DEPARTMENT OF FISHERIES MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVEs
http://www.fisheries.go.th

สัตว์น้ำที่ได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครอง

Reserved and Protected Aquatic Species

สัตว์น้ำจำพวกเลื้อยคลาน

เต่าตนุ เต่าแสงอาทิตย์
(Chelonia mydas)

เต่ากระ
(Eretmochelys imbricata)

เต่าหัวฆ้อน, เต่าตาแดง
(Caretta caretta)

เต่ามะเฟือง
(Dermochelys coriacea)

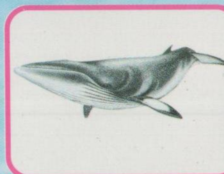
เต่าหญ้า, เต่าสังเต่ากะสี
(Lepidochelys olivacea)

เต่าหกหรือเต่าเต่าหกเหลือง (Manouria emys)
เต่านา (Malayemys subtrijuga)
เต่ากระอาน (Batagur baska)
เต่าลายตีนเป็ดหรือเต่าหัวแดง (Callagur borneoensis)
ตะพาบม่านลายหรือกราวลายหรือกริวลาย (Chitra chitra)
ตะพาบแก้มแดงหรือปลาฝาดำ (Dogania subplana)
ตะพาบหัวกบหรือกราวเขียวหรือกริวดาว (Pelochelys bibroni)
ตะพาบหรือปลาฝา (Amyda cartilaginea)
ตะพาบข้าวตอก (Amyda cartilaginea nakornsritamaraten)
จระเข้น้ำจืด (Crocodylus siamensis)
จระเข้น้ำเค็ม (Crocodylus porosus)
ตะโขง (Tomistoma schleglii)

สัตว์น้ำจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม

วาฬแกลบครีบดำ
(Balaenoptera borealis)

วาฬแกลบมิงค์
(Balaenoptera acutorostrata)

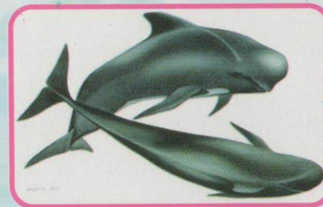

วาฬสเปอร์แคระ
(Kogia simus)

วาฬแกลบบรูด้า
(Balaenoptera edeni)

วาฬนำร่องครีบสั้น
(Globicephala macrorhynchus)

สัตว์น้ำจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม

พะยูน
(Dugong dugon)

โลมาอิรวดี
(Orcaella brevirostris)

โลมาหลังโหนก
(Sousa chinensis)

โลมาปากขวด
(Tursiops truncatus)

โลมาหัวบาตร
(Neophocaena phocaenoldes)

โลมาริซโซ่ส์
(Grampus griseus)

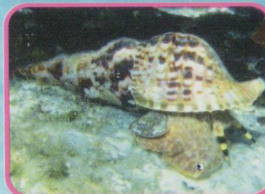
สัตว์น้ำจำพวกไม่มีกระดูกสันหลัง

หอยมือเสือทุกชนิด
(Tridacna spp.)

ดอกไม้ทะเลทุกชนิดในอันดับ
(Order Actiniaria)

หอยสังข์แตร
(Charonia tritonis)

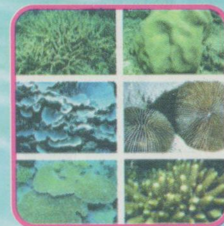
กัลปังหาดำทุกชนิดในอันดับ
(Order Antipatharia)

กัลปังหาทุกชนิดในอันดับ
(Order Gorgonacea)

ปะการังแข็งทุกชนิดในอันดับ
(Order Scleractinia) และในอันดับ
(Order Stylasterina)

ปูราชินี
(Demanietta sirikit)

ปูเจ้าฟ้า
(Phricotelphusa sirindhorn)

สัตว์น้ำจำพวกสะเทินน้ำสะเทินบก

จงโคร่ง
(Bufo asper)

กบทูดหรือเขียดแลว
(Rana blythii)

กบเกาะช้าง
(Rana kohchangae)

คางคกขายาว
(Leptophryne borbonica)

คางคกเล็กหรือคางคกแคระ
(Bufo parvus)

คางคกหัวเรียบ
(Bufo macrotis)

กบอกหนาม
(Bana fasciculispina)

คางคกต้นไม้ (Pedostibes hosii)

คางคกห้วยมลายู (Ansonia malayana)

กบท่าสาร (Ingerana tasanae)

กบดอยช้าง (Rana aenea)

กระทั่งหรือกระท่างหรือจักกิ้มน้ำ
(Tylototriton varrucosus)

สัตว์น้ำจำพวกปลา

ปลาตะพัดหรือปลาอโรวานา
(Scleropages formosus)

ปลาเสือตอ ปลาเสือ หรือปลาลาด
(Datnioides microlepis)

ปลาหมูอารีย์
(Botia sidthimunkii)

ปลาติดหินหรือปลาค้างคาว
(Oreoglantis siamemsis)

- ผู้ฝ่าฝืนมาตรา 16 มาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 23 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
